

Vážené předsednictvo Učené společnosti České republiky,

včera jsem si na webu US ČR s překvapením přečetl vyjádření předsedkyně US ČR, paní profesorky Blanky Říhové, nazvané *Jak se řeší pandemie Covid-19 v Česku*. Moje překvapení se netýkalo odborné části textu, ale té veřejně-politické. Tam je podle mého názoru nekriticky vyzdvižována činnost Vlády ČR v období koronavirové krize, a naopak kritizována nekompetentnost předsedkyně EK, celé EU (která „se zatím také moc nepředvedla“), opozice, ale i Senátu („nepředvedl intelektuální sílu“). Tento černobílý náhled je umocněn temnou poznámkou „A měli bychom si je všechny dobře zapamatovat, až se ta dnešní bouře přežene.“

Nejvíce mne ale zarazil jednostranný popis role ČLR v nastalé krizi, kde se mj. říká: „nemůžeme zpochybnit, že je to právě Čína, která nám teď pomáhá nejvíc.“ nebo „Těch (jednorázových roušek) z Číny nemůže být nikdy dost.“

Realita je ale jiná: EU uvolní pro ČR na pomoc v řešení krize podle rozhodnutí EP asi 30 miliard Kč https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/eu-koronavirus-evropsky-parlament_2003261611_cha. A i role ČLR je od počátku hodně jiná. Onemocnění bylo v Číně několik měsíců utajováno a bagatelizováno - známý je případ dr. Li, který na nebezpečí upozornil již loni 30.prosince, ale byl za to čínskými úřady pronásledován <https://www.nytimes.com/2020/02/01/world/asia/china-coronavirus.html>, a nakonec na koronavirus 7.února zemřel.

Zatajování problému v ČLR koncem loňského roku a počátkem letošního roku bylo rozhodující pro rozšíření nemoci po světě, v Evropě zejména v Itálii. Oblast města Bergamo na severu Itálie, která dnes vypadá jako „hřbitov Itálie“ pro vysoký počet úmrtí, je také oblastí s velkou koncentrací poboček čínských firem. Do nich ještě v lednu létali jejich čínští zaměstnanci z pevninské Číny. Ve spojení s vysokým průměrným věkem italských obyvatel v této oblasti to po opožděném zjištění problému asi nemohlo dopadnout jinak.

Paní předsedkyně v textu svého vyjádření píše: „Byla jsem udivena výroky předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyenové, která nejdřív zkritizovala uzavření hranic a posléze se za to omluvila s tím, že to byl jen její laický názor. Jenže na ten v době krize nemá přední evropská politička nárok.“

Nechci ve stejné logice upírat paní předsedkyni nárok na její osobní názor předsedkyně USČR, ale nerad bych, aby byl tento názor považován za názor členů USČR. Já, a pokud vím, také i někteří další členové USČR, s ním v několika podstatných bodech nesouhlasíme.

prof. RNDr. Jan Trlifaj, CSc., DSc.
člen US ČR, Fellow of the AMS